

Motion till riksdagen 2013/14:U19

av Julia Kronlid m.fl. (SD)
med anledning av skr. 2013/14:90

Nordiskt samarbete 2013

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inom ramen för det nordiska samarbetet stärka och bevara det nordiska kulturarvet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en bred nordisk kulturkanon som ett led i strategin för nordiskt kultursamarbete.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för det nordiska samarbetet bör arbeta för att Norden ska vara världsledande inom frågor som rör djurskydd och djurens välbefinnande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för det nordiska samarbetet bör arbeta för att de nordiska länderna i högre utsträckning än i dag harmoniserar djurskyddslagstiftningen och regelverket för uppföljande kontroller så att bristande djurskydd inte ska kunna utgöra en konkurrensfördel inom Norden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inom ramen för det nordiska samarbetet verka för ökade insatser för att uppnå ett samordnat luftförsvar och en samordnad luftövervakning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa förutsättningar för ett nordiskt försvarssamarbete som också omfattar ömsesidiga försvarsgarantier.

Motivering

Det finns all anledning att bevara, stärka och utveckla det nordiska samarbetet. Våra länder har mycket gemensamt och det nordiska samarbetet är vid

Fel! Okänt namn på

det här laget inarbetat sedan många år. Precis som Bertel Haarder har framfört så behöver de nordiska länderna inte nödvändigtvis tänka på sig själva som småstater. Tillsammans utgör vi världens tionde största ekonomi och vi är världsledande på flera områden. Denna nordiska gemenskap är något som Sverigedemokraterna vill bejaka och bygga vidare på.

Stärka det nordiska kulturarvet

Den djupaste roten till den svenska kulturens särart ligger i vår historia och i den natur och det klimat där den har vuxit fram. Mot denna bakgrund är det ganska naturligt att vår kultur uppvisar stora likheter med våra nordiska grannländers. Genom likheterna i levnadsbetingelser och årtusenden av nära och naturliga relationer mellan befolkningarna har en skandinavisk och nordisk kulturkrets vuxit fram.

Det nordiska kultursamarbetet utgör hörnstenen i den gemenskap som binder samman de nordiska länderna. Kultursamarbetet återspeglar den grund av gemensamma värderingar som vi i de nordiska länderna står på. Den strategi som har tagits fram för det nordiska samarbetet kring kulturella frågor under de närmaste åren har flera positiva inslag, men den kan förbättras.

Nordisk kulturkanon

År 2005 beslutade den borgerliga danska regeringen med stöd av Dansk folkeparti att låta sju kommittéer påbörja arbetet med att ta fram förslag på verk som kunde anses som en särskilt värdefull del av det danska kulturarvet och tillsammans utgöra en dansk kulturkanon. När arbetet presenterades 2006 hade antalet områden ökat till nio och varje område innehöll en lista på tolv verk. De områden som berördes var arkitektur, bildkonst, design och konsthantverk, film, litteratur, konstmusik, populärmusik, scenkonst och barnkultur.

Det primära syftet med kulturkanonen var att den skulle fungera som en introduktion till det danska kulturarvet och stimulera till tankar och debatt kring konst- och kulturfrågor.

Projektet bidrog starkt till att blåsa liv i den danska kulturdebatten och lyfte kulturpolitiken till en position på den politiska och mediala dagordningen som den aldrig tidigare varit i närheten av.

Trots de starka känslor som initialt omgav projektet har den färdiga kulturkanonen blivit väl mottagen i stora delar av det danska samhället. De danska kulturinstitutionerna har tagit kulturkanonen till sig och har med avstamp i denna skapat flera nya uppsättningar och verk. Även de danska skolorna som fått kulturkanonen tilldelad sig i bokform har dragit nytta av projektet och många skolor använder den i dag som en utgångspunkt i sin undervisning.

I samband med beslutet om den danska kulturkanonen föreslog också den danska undervisningsministern Bertel Haarder att en gemensam nordisk litte-

raturkanon skulle tas fram. Haarder kommenterade bakgrunden till förslaget på bl.a. följande sätt:

Den nordiska litteraturantologin är ett viktigt initiativ som ska medverka till att öka språkförståelsen mellan länderna och värna om det gemensamma kulturarvet. Kanske det nordiska håller på att drunkna i sin egen framgång: det har blivit så självklart, att det för somliga kan förefalla osynligt. Jag hoppas därför att den nordiska litteraturkanonen väcker både inspiration och debatt i en tid när den nordiska kulturgemenskapen behöver synliggöras och förstärkas.

Alla fem nordiska regeringar ställde sig bakom satsningen och finansieringen skedde via Nordiska ministerrådet. Den nordiska litteraturkanonen presenterades 2008 och den bidrog till både en ökad debatt och ett ökat intresse kring den nordiska kulturen.

Sverigedemokraterna menar att de argument som Bertel Haarder framförde 2005 är giltiga än i dag och att Nordiska ministerrådet borde följa upp satsningen på den nordiska litteraturkanonen genom att med inspiration från den danska modellen ta fram en ny, bred nordisk kulturkanon som även innefattar områden som arkitektur, bildkonst, musik, scenkonst, film och barnkultur. Den strategi som har tagits fram för det nordiska samarbetet kring kulturella frågor under de närmaste åren har flera positiva inslag, men den behöver förbättras på ett par punkter, och enligt vår mening är det rimligt att strategin omarbetas för att lägga till ett krav på framtagandet av en nordisk kulturkanon enligt vad som har framtagits ovan.

Stärkt djurskydd

Djurskyddet inom de nordiska länderna har långa anor och en djup folklig förankring. För många invånare i Norden är det goda djurskyddet en så viktig fråga att den betraktas som en del av den nationella och regionala kulturen och identiteten. De nordiska länderna står sig också väl vid en internationell jämförelse, men förbättringspotentialen är fortfarande stor och på vissa områden har Norden halkat efter.

Enligt bl.a. rapporten Världens bästa djurskydd från Förbundet Djurens Rätt är det tveksamt om de nordiska länderna kan sägas vara bäst i världen eller ens i Europa när det gäller djurskydd. På flera viktiga områden överträffas det svenska och nordiska djurskyddet av länder som Schweiz och Österrike, men i vissa avseenden också av länder som Kanada, Nederländerna, Storbritannien och Kroatien.

Sverigedemokraterna menar att de nordiska länderna borde enas om en gemensam målsättning att vara världens ledande region i frågor som gäller djurskydd och djurens välbefinnande.

Ett stort problem är också att det fortfarande finns stora skillnader beträffande djurskyddslagstiftningen och uppföljningen av denna mellan de nordiska länderna. Stora skillnader mellan länderna i detta avseende bidrar till att skapa ekonomiska incitament för ett bristande djurskydd, då ett nordiskt land genom en svagare djurskyddslagstiftning kan skaffa sig konkurrensfördelar

Fel! Okänt namn på

gentemot de övriga nordiska länderna. Ett tydligt exempel på detta har varit det förhållandevis svaga djurskyddet inom den danska grisnäringen, som gett danska grisbönder ekonomiska fördelar i förhållande till svenska grisbönder.

Andra områden där problematiska skillnader fortfarande kvarstår är reglerna kring slakt och kastrering, pälsdjursuppfödning etc. Även reglerna och formerna för uppföljningen av djurskyddslagstiftningen skiljer sig åt mellan länderna. Sverigedemokraterna vill motverka detta och menar därför att Sverige inom ramen för det nordiska samarbetet bör arbeta för att de nordiska länderna i högre utsträckning än i dag harmoniserar djurskyddslagstiftningen och regelverket för uppföljande kontroller så att bristande djurskydd inte ska kunna utgöra en konkurrensfördel inom Norden.

Nordiskt säkerhetssamarbete

Sverigedemokraterna betraktar Sverige som, i fallande ordning, en del av en nordisk, europeisk, västerländsk och global gemenskap. I linje med detta vill vi särskilt arbeta för att stärka den nordiska identiteten och bredda och fördjupa det nordiska samarbetet.

Sverigedemokraterna vill, i likhet med vad som fördes fram i Stoltenberg-rapporten 2009, öka det nordiska samarbetet inom försvars- och säkerhetsområdet. Vi ser uppenbara förtjänster i att de nordiska länderna tar ett gemensamt ansvar för regionens säkerhet, i likhet med vad som länge planerades under kalla krigets era.

Vi välkomnar därför att de nordiska länderna lanserade Nordefcosamarbetet 2009. Vi anser dock att det inte har gjorts tillräckligt mycket konkret för att uppnå ett fördjupat försvarssamarbete i linje med de förslag som finns i Stoltenbergrapporten och vi vill se ökade insatser i det nordiska försvarssamarbetet för att uppnå sådana resultat på följande områden.

Luftförsvar och luftövervakning

Vad avser luftförsvar så vill Sverigedemokraterna att Sverige i ett kortare perspektiv ska verka för ett tätare samarbete vad gäller en samordning av den nordiska luftövervakningen, inkluderat luftförsvaret över Island. I ett längre perspektiv bör nordisk personal skickas till Keflavík på permanent basis. De nordiska flygvapnen knyts därmed närmare varandra och utvecklar samarbetet i skarpt läge. I princip borde de nordiska flygvapnen klara luftövervakningen över hela det nordiska luftrummet inklusive Island utan att vara avhängiga Atlantpakten.

Nordiskt försvarssamarbete

Sverigedemokraterna välkomnar att arbetet med det nordiska försvarssamarbetet har fortskridit under året. Genom den nordiska solidaritetsförklaringen

Fel! Okänt namn på

från 2011 har de nordiska länderna gemensamt uttalat att i det fall ett nordiskt land skulle drabbas av en kris eller ett angrepp, så kommer övriga länder att bistå med relevanta medel. Denna solidaritetsförklaring är dock fortfarande väldigt allmänt hållen och säger inte mycket om hur länderna konkret avser att reagera och hjälpa varandra i händelse av att ett enskilt land hamnar i trångmål, exempelvis vid ett yttre angrepp eller otillbörlig press.

Sverigedemokraterna anser med hänvisning till solidaritetsförklaringen och arbetet inom Nordefco att det nu är dags att ta försvarssamarbetet till nästa nivå. Vi anser att Sveriges regering ska påbörja diskussioner med de övriga nordiska länderna i syfte att skapa förutsättningar för ett nordiskt försvarssamarbete som också omfattar ömsesidiga försvarsgarantier. En sådan försvarsgaranti skulle inte nödvändigtvis behöva inkludera samtliga nordiska länder i ett inledande skede utan kan påbörjas genom att ett par nordiska länder – t.ex. Sverige och Finland – går före. Opinionen i Finland förefaller redan nu visa ett visst intresse för detta alternativ.

Stockholm den 2 april 2014

Julia Kronlid (SD)

Björn Söder (SD)

Markus Wiechel (SD)

Mikael Jansson (SD)